

Forsikringssektoren er afgørende for den grønne omstilling

Forsikringssektoren er en overset, men afgørende brik i klimakrisen, og det japanske forsikringselskab Tokio Marine spiller i særdeleshed en problematisk rolle. Tokio Marine har andel i opførslen af kulkraftværker, som er i konflikt med Parisaftalens målsætninger. Dette notat forklarer både forsikringssektorens og Tokio Marines rolle i finansiering af fossile projekter, der driver klimakrisen – og hvorfor pensionselskaber bør forholde sig aktivt til investeringer i forsikringselskaberne.

”If it’s not insurable, it’s not bankable!”

Forsikringselskaber spiller en helt afgørende rolle i den fossile industri. Ligesom man ikke kan være bil- eller husejer uden at have en forsikring, kan man ikke bygge eller drive fossil infrastruktur uden. Når nye fossile projekter, fx kulkraftværker eller gasrørledninger, skal bygges, er der brug for tre ting: [byggetilladelser](#), [kapital og forsikring](#). Forsikringssektoren kommer ind tidligt i processen og leverer forsikringen (og til tider også kapitalen, da forsikringssektoren er den [næststørste institutionelle investor](#) globalt med [flere billioner kroner i fossile investeringer](#)). Uden forsikringselskaberne ville de færreste fossile projekter komme i gang, og ligeledes ville meget eksisterende fossil infrastruktur være nødt til at lukke.

Derfor spiller forsikringselskaberne, der yder denne afgørende service, en central rolle på linje med bankerne, der giver de nødvendige lån til fx kulkraftværker. Forsikringselskaberne kunne egenhændigt stoppe udvidelsen af den globale fossile infrastruktur ved at nægte at forsikre den. Det ville stemme overens med [Det Internationale Energiagenturs nyeste analyse](#), som siger, at der slet ikke er rum for nye fossilenergi projekter i et 1,5°-scenarie. At forsikringssektoren sidder i denne nøgleposition til at præge fossile projekter er evident: [en rapport fra Willis Towers Watson](#) viser, at kulindustriens forsikringspræmier allerede er steget med op til 40% grundet dele af sektorens udfasning af forsikring af kul, og [visse kontroversielle kulprojekter har haft svært ved overhovedet at blive forsikret](#). Fossilselskabernes ageren påvirkes altså kraftigt af forsikringselskabernes.

En af de større aktører på dette felt er det japanske forsikringselskab Tokio Marine, som er omtrent det [tiendestørste selskab](#). Tokio Marine har mere end [240 datterselskaber over hele kloden](#), [tjente i 2019 over 250 milliarder kroner](#) i forsikringspræmier og har [en investeringsportefølje på 1.430 mia. kr.](#)

Tokio Marines klimapolitik er utilstrækkelig

Som et af verdens største erhvervsforsikringselskaber spiller Tokio Marine en central rolle inden for forsikring af energiprojekter og ligger ifølge [markedsanalyseinstituttet Finaccord](#) både i top-10 globalt inden for forsikring af kul-, gas- og oliesektoren. Forsikringssektoren har generelt [endnu ikke indført begrænsende olie- og gaspolitikker](#), men dele af sektoren har indført progressive kulpolitikker. En [række af verdens største forsikringselskaber](#) har allerede indført kulpolitikker, der stopper eller kraftigt begrænser fremtidig forsikring af kulsektoren. Tokio Marine halter imidlertid bagefter. [Selskabets klimastrategi](#) forbyder ”i princippet” forsikring af nye kulprojekter, men strategien har så mange smuthuller, at nærmest ethvert projekt alligevel er tilladeligt. Et smuthul er ”omstændigheder såsom national energipolitik og andre hensyn i det relevante land,” hvilket i praksis kan gøre alle kulprojekter tilladelige. Ligeledes tillader politikken

projekter støttet af eksportkreditter. Tokio Marines investeringspolitik indeholder heller ikke afinvestering fra kul, og væsentlige dele af værdikæden for kul (såsom [associeret infrastruktur, minedrift eller shipping](#)) nævnes slet ikke. Klimastrategien anerkender heller ingen standarder for overholdelse af oprindelige folks rettigheder, som ofte krænkes i fossile projekter.

Manglende gennemsigtighed

Der er en stor udfordring med manglende transparens inden for forsikring. Det betyder, at offentligheden ofte har ganske begrænset indsigt i præcist hvilke fossilprojekter, et selskab som Tokio Marine har forsikret. Derfor bør forsikringsselskaberne tilkendegive at de ikke vil forsikre givne projekter samt afkræfte, at selskabet allerede gør det.

Tokio Marine er villig til at forsikre skadelige projekter i hele verden

Tokio Marine har mødt omfattende kritik for selskabets klimapolitik, og en stor gruppe civilsamfundsorganisationer fra hele verden har netop krævet, at [Tokio Marine skal udelukke forsikring af en række særligt kontroversielle fossilprojekter](#). Det har Tokio Marine fulgt op på.

Et af disse projekter findes på øen Matarbari i Bangladesh, hvor planerne for et meget stort kulkraftkompleks skrider frem. Opførelsen af *Matarbari Phase 1*-kraftværket har allerede [fordrevet mennesker](#), og *Phase 2* og *3* af projektet vil føre til [livstruende forurening](#) og ødelægge mangrovehabitater, der beskytter globalt truede dyrearter. Desuden har [Bangladesh allerede energioverkapacitet](#). Af disse grunde har [det lokale civilsamfund modsat sig projekterne](#), men alligevel har Tokio Marine ikke udelukket at forsikre dem.

Heller ikke i [Vietnam](#) eller [Indonesien](#) har Tokio Marine afvist at forsikre kulkraftværker, som vil føre til omfattende drivhusgasudledninger og forurening. Samtidig fortsætter Tokio Marine med at [promovere sin ekspertise](#) inden for forsikring af olie- og gasudforskning, bl.a. i Arktis og Amazonas-området, selvom fossil ekspansion vil være katastrofalt for disse sårbare regioner. Der hersker samtidig uklarhed om, hvorvidt [Tokio Marines datterselskab i Myanmar](#) forsikrer de rørledninger, som lige nu [er med til at finansiere militærstyret i landet](#).

Fokus på forsikringssektoren som en del af pensionsselskabernes klimapolitik

Modsat andre sektorer i pensionsselskabernes porteføljer, påvirker forsikringssektorens klimapolitik bæredygtigheden bredt på tværs af økonomien. Derfor er det betydningsfuldt, hvis pensionsselskaberne prioriterede at udøve aktivt ejerskab i forsikringsselskaberne – og her ville Tokio Marine være et oplagt sted at starte. Der findes allerede en stigende investorbevidsthed om forsikringssektorens klimapåvirkning, og robuste kulpolitikker bliver af markedsanalytikere vurderet som [en god forretning for forsikringsselskaberne](#).

Pensionsselskaberne kan bidrage til et pres på Tokio Marine om at stoppe forsikring af nye fossile projekter (kul, olie og gas) samt eksisterende kulprojekter, som ikke har fremlagt en plan for udfasning af alle kul-relaterede aktiver i EU/OECD per 2030 og per 2040 globalt. Det ville ligge i naturlig forlængelse af pensionsselskabernes egne kulpolitikker, som generelt er langt mere ambitiøse end de aktiviteter, som Tokio Marine er involveret i. Et oplagt første skridt ville være at få Tokio Marine til at be-/afkræfte, om det er involveret i en række kontroversielle projekter, herunder projekter som finansierer militærstyret i Myanmar og særligt skadelige kulprojekter.